

Pestprotocol OBS De Zevensprong Rijsenhout

In dit protocol wordt gesproken van ouders. Wij bedoelen dan altijd ouders/verzorgers.

Inleiding

Waarom een pestprotocol?

OBS De Zevensprong wil haar leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein. In veruit de meeste gevallen lukt dit door de ongeschreven regels aan te bieden en deze te onderhouden, maar soms is het gewenst om duidelijke afspraken met de leerlingen te maken. Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle leerlingen met elkaar moeten *leren* omgaan. We leren de leerlingen dat niet iedereen je vriend(in) hoeft te zijn maar dat je met iedereen goed en respectvol omgaat zodat je met iedereen kan samenwerken en leren.

Dat leerproces verloopt meestal vanzelf goed, maar het kan ook voorkomen dat een leerling in een enkel geval systematisch door andere leerlingen wordt gepest. In een dergelijk geval is het van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet, dat er een ernstig probleem in zijn of haar groep is. In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, worden ook de pedagogische structuur en de veiligheid daarin ernstig aangetast. Voor OBS De Zevensprong is dat een niet te accepteren en ongewenste situatie. Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van leerlingen in voorkomende gevallen benaderen.

OBS De Zevensprong maakt gebruik van de gecertificeerde methodes Leefstijl (inclusief leerlijn levensbeschouwing) en van Taakspel. Beide methodes zijn COTAN gecertificeerde anti-pestmethodes. Meer informatie over deze methodes is te vinden op de websites www.leefstijl.nl en www.taakspel.nl

Begripsomschrijvingen

Wat is het verschil tussen plagen en pesten?

Wij maken een duidelijk onderscheid tussen pesten en plagen. Er is bij plagen nooit sprake van bewust pijn doen en er wordt rekening gehouden met elkaars grenzen. Als een leerling aangeeft dat de plager moet stoppen met het gedrag gebeurt dat ook. Wanneer het nodig is om excuses aan te bieden wanneer er per ongeluk grenzen overschreden zijn (ook dat is een leerproces) dan gebeurt dat ook.

Bij pesten is er sprake van het doelbewust en herhaaldelijk beschadigen van de ander. We spreken van pestgedrag als het daarnaast ook nog regelmatig gebeurt, waardoor de veiligheid van een leerling wordt aangetast. Bij echt pestgedrag zien we vaak een bepaalde rolverdeling terug. Het gaat om de leerling die gepest wordt, de pester(s), en de omstanders. In een peestsituatie is er sprake van onveiligheid voor alle betrokken leerlingen.

Iedere betrokken leerling heeft zijn eigen verantwoordelijkheid om het pesten te laten stoppen. Het is de taak van het schoolteam¹ de benodigde begeleiding hierbij te bieden.

¹ Schoolteam = leerkrachten, directie, ondersteunend personeel en medewerkers van de BSO. De vrijwilligers die bij de school betrokken zijn door bijvoorbeeld overblijf, schoolzwemmen of andere ondersteunende werkzaamheden worden betrokken bij de aanpak mits het gaat om kinderen waar zij bij betrokken zijn. Het schoolteam is verantwoordelijk voor de communicatie van signalering en aanpak.

De leerkracht die signalen van pesten opvangt heeft een grote verantwoordelijkheid. Hoe eerder er actie ondernomen wordt hoe groter de kans dat het pesten stopt en niet escaleert. Leerlingen die pestgedrag signaleren vervullen een heel belangrijke rol. Ook de ouders van de betrokken leerlingen kunnen een belangrijke rol spelen.

Het schoolteam heeft samen de verantwoordelijkheid het pesten te laten stoppen. Het is daarom van groot belang dat het gehele schoolteam op de hoogte worden gebracht van de peestsituatie en de gekozen aanpak. Wanneer ouders en school de situatie kennen en hun verantwoordelijkheid nemen, werken wij samen aan het verbeteren van de veiligheid en het stoppen van het pesten.

Uitgangspunten bij ons pestprotocol

1. OBS De Zevensprong heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd.
2. Als pesten plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem voor de betrokken leerlingen, het schoolteam en de betrokken ouders.
3. Het schoolteam moet alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten het schoolteam duidelijk stelling nemen en in actie komen en tegen dit gedrag. De eindverantwoordelijkheid blijft te allen tijde liggen bij de leerkrachten en de directie.
4. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen weer optreedt, voert de school de uitgewerkte protocollaire procedure uit.
5. Dit pestprotocol wordt door het hele team en de oudervertegenwoordiging van de medezeggenschapsraad onderschreven en ook alle ouders ter inzage aangeboden via de website via documenten volg de link www.dezevensprong.org onder documenten. Daarnaast wordt het pestprotocol herhaaldelijk besproken met alle leerlingen van de school.

Pestprotocol van OBS De Zevensprong

Wat is de inhoud van het pestprotocol?

Het pestprotocol vormt de verklaring van de vertegenwoordigers van de school en de ouders van de medezeggenschapsraad waarin is vastgelegd dat men pestgedrag op school niet accepteert en volgens een vooraf bepaalde handelwijze gaat aanpakken.

OBS De Zevensprong wil voor alle leerlingen die de school bezoeken een veilige school zijn. Dit betekent dat de school expliciet stelling neemt tegen pestgedrag en concrete maatregelen voorstelt bij voorkomend pestgedrag en ter preventie daarvan.

Om welke protocollaire maatregelen gaat het?

A Maatregelen en procedure:

Preventieve maatregelen:

1. De leerkracht bespreekt met de leerlingen de algemene afspraken en regels in de klas als normaal gebruikelijk, bijvoorbeeld aan het begin van het schooljaar en een herhaling na elke vakantie. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd. In alle groepen van de school worden de regels van het pestprotocol expliciet besproken (uiteraard op leeftijdsadequaat niveau).
2. Indien de leerkracht daar aanleiding toe ziet, besteedt hij of zij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek.
3. Wanneer er signalen zijn van aanvankelijk pestgedrag wordt dit besproken binnen het schoolteam tijdens de ochtendbriefing. Er wordt melding gemaakt in Parnassys (Leerlingvolgsysteem van OBS De Zevensprong) bij de notities van de betrokkenen onder *incidentenregistratie*. De directie van de school bekijkt samen met de gedragscoördinator 4x per schooljaar volgens een planning de incidenten ter evaluatie van het protocol. Wanneer nodig wordt het protocol aangepast. De gedragscoördinator voor OBS De Zevensprong is Tamara Onos (leerkracht groep 1/2)
4. Het pestprotocol wordt bij de start van het schooljaar en na de evaluaties (zie punt 3) besproken binnen teamoverleg en/of bouwoverleg.

Repressieve maatregelen:

1. Indien er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag wordt dat opgepakt door de leerkracht van de leerling. Wanneer een andere betrokkene het pestgedrag signaleert wordt dit gemeld bij de leerkracht van deze leerling. De betrokken leerkracht is leidend in de communicatie en eigenaar van de aanpak. Er wordt met de betrokken leerlingen gesproken door de leerkracht. Dit gesprek staat niet op zichzelf maar wordt regelmatig herhaald. Van deze gesprekken worden daarom volgens afspraak aantekeningen gemaakt in ParnasSys (zie boven) van zowel de pester als de gepeste leerling.
2. Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester, bij voorkeur in het bijzijn van de pester, op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Ook de ouders van de gepeste worden, bij voorkeur in het bijzijn van de gepeste, op de hoogte gesteld. Aan het eind van beide oudergesprekken worden de afspraken met de betrokkenen vastgelegd in ParnasSys. Het verslag wordt met de ouders meegegeven op papier. De directeur van de school wordt uiterlijk in dit stadium op de hoogte gesteld van de gesprekken met de leerlingen en de ouders en kan de gemaakte afspraken terugvinden in Parnassys.
3. Indien het probleem zich blijft herhalen meldt de leerkracht dit aan de directeur van de school. De directeur wordt op dit moment, samen met de betrokken leerling en de ouders, eigenaar van de aanpak. De directeur wordt medeverantwoordelijk voor de communicatie en vastlegging.
4. De directeur roept met de betreffende leerkracht(en) de betrokken ouders op school voor een gesprek. De betrokken leerlingen kunnen in dit eerste directie gesprek betrokken worden. De directeur gaat uit van het opgebouwde archief van de leerkracht en vult dit archief verder aan met het verloop van de gebeurtenissen.
5. Indien het pestgedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert, en / of de ouders van de leerling werken onvoldoende mee om het probleem ook aan te pakken kan de directeur van de school overgaan tot bijzondere maatregelen als daar zijn: isoleren van de pester of een tijdelijke uitsluiting

van het bezoeken van de lessen van de school met een maximum van drie dagen als omschreven in het Sopoh protocol "Schorsen en verwijderen" (zie document op de website www.sopoh.eu)

6. Indien het gedrag niet verbetert kan er een verwijzing plaatsvinden naar het maatschappelijk zorgsysteem in de richting van de afdeling jeugdzorg van de G.G.D. dan wel andere externe hulpinstanties.

B De concrete pedagogische invulling als handvat voor het pestprotocol:

Formulieren en procedures leiden op zichzelf niet tot het verdwijnen van ongewenst gedrag. Wel is het belangrijk om in zaken als pestgedrag duidelijk te monitoren hoe het verloop van een casus wordt behandeld want er is veel tijd mee gemoeid en er zijn meerdere betrokkenen. Onderstaande tekst geeft concrete invullingen en handreikingen in het pedagogisch handelen vanuit de professionele schoolomgeving.

Indien bij het signaleren van een pestprobleem men om welke reden dan ook niet terecht kan bij de leerkracht of directie (door een andere medewerker betrokken bij de school, de ouders, klasgenoten, andere leerlingen of de leerling zelf) dan kan ervoor gekozen worden contact op te nemen met de contactpersoon van de school.

De contactpersoon voor OBS De Zevensprong is Ellen Jonkman (2016 2017; leerkracht van groep 3/4 en onderbouw coördinator). De betrokkenen kunnen samen met de contactpersoon zoeken naar de juiste aanpak om het proces verder op weg helpen. Eén van de mogelijkheden hierin is contact te zoeken met de externe vertrouwenspersoon. Geheimhouding van dit probleem moet bij deze terugkoppeling gewaarborgd zijn.

De leerkracht heeft een zeer belangrijke rol. De leerkracht zal helder en duidelijk moeten maken dat dit ongewenste gedrag volstrekt niet geaccepteerd wordt.

De leerkracht biedt in eerste instantie de gepeste leerling bescherming, spreekt met de pester en zijn ouders en richt zich vervolgens op de zwijgende middengroep en de meelopers.

Hulp aan de gepeste leerling:

De begeleiding van de gepeste leerling is van groot belang. Deze leerling heeft recht op professionele zorg vanuit de school. De rol van de ouders dient hierin te worden meegenomen. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen staat het verwerken van de ervaringen.

Wij doen dit door het organiseren van gesprekken met, bij voorkeur de leerkracht van de leerling, of een ander teamlid. Gesprekken met de contactpersoon zijn ook mogelijk. Bij het monitoren van ontwikkelingen is het van belang om naast incidentele momenten ook vaste momenten van gesprek in te bouwen waarin de leerling gevraagd wordt naar de gewenste vooruitgang. Het is hierbij van belang dat er een periode vastgesteld wordt waarbinnen de gesprekken plaatsvinden en geëvalueerd worden. Het doel is tweeledig: zowel het signaleren van nieuwe incidenten als het verwerken van de eerdere ervaringen.

Het is ook goed om naast gesprekken te bekijken wat er nog meer nodig voor de verwerking van het pesten. Dit kan per leerling uiteenlopen. De intern begeleider kan hierbij ondersteunen. De leerkracht is verantwoordelijk voor de voortgang, verslaglegging en de communicatie.

Hulp aan de pester:

De pesters hebben in ons pedagogisch stelsel ook recht op professionele hulp. Die hulp kan bestaan uit de volgende activiteiten:

Een gesprekkencyclus vanuit het protocol waarin gewenst gedrag benoemd wordt en niet gewenst gedrag als niet geaccepteerd wordt benoemd op school. Er worden afspraken gemaakt en vastgelegd en de afspraken worden gemonitord door de betrokkenen.

De intern begeleider kan hierbij ondersteunen. Pestgedrag wordt binnen het team van de school gemeld zodat al het personeel alert kan reageren. De ouders worden geïnformeerd. Van alle gesprekken met de pester en /of ouders worden verslagen gemaakt.

Indien deze activiteit geen oplossing biedt voert de leerkracht een aantal probleemoplossende gesprekken met de leerling waarbij getracht zal worden de oorzaak van het pesten te achterhalen. Als het pestgedrag blijft voortduren roept de school de hulp in van externen. Hierbij worden altijd de ouders betrokken. De leerkracht is verantwoordelijk voor de voortgang, verslaglegging en de communicatie.

De rol van de zwijgende middengroep en de meelopers

De zwijgende middengroep is van cruciaal belang in de aanpak van het probleem. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben leerlingen die pesten veel minder te vertellen. Hier ligt de eerste aanpak bij de leerkracht.

De ouders

Voor de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s) is het van groot belang dat de school de ouders serieus neemt, de tijd neemt voor gesprekken en de ouders op de hoogte houdt van de ontwikkelingen en afspraken

Het is goed wanneer ouders naar hun kind uitspreken dat zij het verschrikkelijk vinden als er gepest wordt. Het is belangrijk dat ouders hun kind vertellen dat het, bij pestincidenten, altijd terecht kan bij de ouders zelf, de juf of meester, of bij een andere volwassene. Praten over pesten is fundamenteel iets anders dan klikken - bij klikken wil je dat een ander straf krijgt, bij praten over pesten wil je dat het stopt-. Ouders kunnen hun kind daarin ondersteunen en begeleiden.

We gaan op OBS De Zevensprong uit van onderstaande uitgangspunten:

- Je beoordeelt andere leerlingen op wat ze doen en kunnen
- Alle leerlingen doen mee!
- Je vraagt toestemming de spullen van een andere leerling te mogen gebruiken.
- Je spreekt met respect met en over anderen
- Je accepteert een ander zoals hij of zij is
- Je bemoeit je alleen met een ruzie als je kunt helpen oplossen
- Als je zelf ruzie hebt, praat het eerst uit lukt dat niet dan meld je dat bij de leerkracht of een andere volwassene op school.
- Als je ziet dat een leerling gepest wordt, dan vertel je dat aan de leerkracht of een andere volwassene. Dat is geen klikken!

De belangrijkste regel tegen pesten luidt: Pesten? Praat erover!

Zevensprongregels

Om goed met en van elkaar te kunnen leren zijn er vier *basisschoolregels* vastgesteld. Deze Zevensprongregels gelden voor iedereen en vormen de basis van ons pestprotocol. Voor leerlingen, teamleden, ouders en anderen die betrokken zijn bij onze school. Iedereen houdt zich aan deze regels en mag elkaar hierop aanspreken. Deze regels zijn zichtbaar in de hele school. Op deze manier zorgen we er samen voor dat de school een plek is waar we ons allemaal goed voelen.

Zevensprongregel 1

Je praat rustig en vriendelijk.

Zevensprongregel 2

Je gaat netjes om met je eigen spullen en met die van een ander.

Zevensprongregel 3

Je komt alleen aan elkaar als het aardig bedoeld is.

Zevensprongregel 4

Je loopt rustig door de school.